

գործեւ Վիւրտսիք եկեղեցական բու-
րասանք և անօթիւր կ'անարգեն և կը
կողոպտեն, բայց անոնք իրենց գաւա-
նութեան հետ առնելով ինն չունին.
իսկ Օննդեան այրի մէջ եկեղեցական
ապաստուց հրդեհիչները և կարպտիչ-
ները այնպիսի մօրդիկ են որոնք մէկ
կողմէն կը գողանան և միւս կողմէն
աշխարհ կը խաբեն և կը քարոզեն թէ
եկեղեցական անօթիւնքը նախական
են և յարգանաց արժանիք:

Այն խաղաղ և անշուք այրին մէջ,
ուր աշխարհային կրքերը պիտի բռնեն,
ուր տիրապետութեան և մարգատե-
լութեան տենչանքները պիտի հան-
գարտին եւ միայն Յիսուսի անհոռ-
մարդասիրութիւնը պիտի փառաբա-
ռուի, այն այրին մէջ տակաւին ի և թն
կը թաղաւորեն, և տակաւին իշտանք
կողմէն ի' հեթանոսական հին պատգա-
մը քրիստոնէական խնդրոց մէջ կը դա-
հակալէ և քրիստոնէական եղբայրու-
թեան հիմունքը վեր ի վայր կրտսպա-
լէ: Այս է արդեօք քրիստոնէութիւն
այս են արդեօք Աւետարանի պատ-
մէքները, որ ի սիրոյ ծնած և սիրելու
համար աւանդուած են: Վրիստոնեայ
Հայոց պատկերները կ'այրուին և կը
կողոպտուին, և Հայք կը ցանկան նո-
քերը կախել և կ'արգելուին քրիստո-
նեայ խափններէն: Ինչ քրիստոնէա-
կան եղբայրութիւն է այս: Արդեօք
Քնչ համարմունք պիտի ունենան քր-
իստոնէութեան վրայ այն իշտանքը,
որոնք շարունակ ականատես են այն-
որինակ իրողութեանց, և եթէ իրենք
չմոխմանեն, գուցէ քրիստոնէայք մէկ
զմէկ պիտի խողտողեն: Իսկոն, հազար
ապահս: Անք կրտսկանք և կը զար-
հուրինք, երբ որ կը տեսնենք թէ այս
ամեն նախատեղի իրողութիւնները
յանուս քրիստոնէական կրօնի կը կա-
տարուին և նոյն իսկ կրօնի ուսուցիչ

ներս-ձեռքով թող, եթէ բան չունի,
Հաղթող խեղճ Պապը մողովի հրա-
ւիրանաց կոնդակներ սփռէ ամենու-
րեք: Բանի որ մղեւանդութիւնը և
փարիտակոնութիւնը կը թաղաւորեն
Աւետարանի տեղ, տակաւին շատ պի-
տի տագնապի թէ ինքը և թէ Վրիս-
տոնէութիւնը:

Կայց մենք սպասենք այժմ և տես-
նենք թէ ուր պիտի եղերի Օննդեան
այրի ներկայ խնդիրը:

ՕԳՈՍՏԱՓՈՒ ՍՈՒՆՈՒՆԻ 1869 ՏԱՐԻԱՅԷ
ԱՏԵՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Իշտանք պատուական լրագրէն
առնելով () գոտոսափառ Սուլթանի ա-
տենաբանութիւնը և ընդ նմին խոլ-
բագրի գեղեցիկ խորհրդածութիւնը՝
ամբողջապէս կը զետեղենք Սիօնի մէջ,
նչ միայն մեր ընթերցողաց հաղորդե-
լու նպատակաւ, որոնք գուցէ արդէն
կարգուցած են զանապան լրագրաց մէջ,
այլ իրենա պատմական ընտիր յիշ-
տակարան () լրագրի միջոցաւ ապագա
յից աւանդելու համար: Վասն զի
յայտնի է, որ լրագրական թերթերը
շատ անգամ չեն պահպանուիր, իսկ
թրագրական տետրակները կը զանա-
պառն: Անք կողմէն ուրիշ ասելիք չէ
թողած մեր Սեմարգոյ պաշտօնա-
կիցը Վեհափառ Սուլթանի ատենա-
բանութեան նկատմամբ, բայց միայն
յորդորել մեր Հայագրի կը պարները
որ մտադրութեամբ կարդան թէ ի-
շտանքի խորհրդածութիւնը և թէ
կայսերական տառնաբանութիւնը և
մէկ զմէկ խրատելով և խրատուսելով
ջանան իսպառ տարաբերմէն գաղթա-
կոնութեան թիւր և անօգուտ կար-
ծիքները: որով շարակուած է ամենց
մերայնոց մոքերը և կ'երազեն իբր թէ

Տաճկաստանէն գաղթելով՝ կարող են
ուրիշ երկիրներու մէջ առել անդոր-
րութիւն վայելել : Համարձակ կ'ա-
տենք, որ գաղթող Հայք ոչ միայն պի-
տի զրկուին օտար տէրութեանց մէջ
երազած անդորրութեանէն, այլ և պի-
տի զրկուին այն նորածաղկէ և նորա-
քայլ բաղարկանութեան հովանիին,
որ ինքեանք եւս ելծէ աշխատին և
կարող են պառհասեալ ծաղկիլ և յա-
ռաջագիւլիլ :

Եւսպէս կ'ըստի Իրաւունք պառ-
ուական լրագիրք իւր խորհրդածու-
թիւնը :

«Յառաջագիւլութեան և զարգաց-
ման նոյնպէս անհասարկ իրաւանց
անխօսի բարգաւաճում, հաւասարու-
թեան պայմաններու անթերի գոր-
ծադրութեան, օրինաւորութեան և
արդարութեան թուական մ'առեալեց
մեզ 1868 տարին : Տաճկաստանի վե-
հափառ Սուլթան մը առաջին անգամ
իւր բարձր եւ փառաւոր գահին վը-
րայէ ժողովրդեան զարգացման և հան-
գստութեան նոյնպէս և տէրութեան
բարեկարգութեան և յառաջագիւլու-
թեան նկատմամբ այնպիսի զգացում
ներ յայտնեց հրապարակաւ եւ պար-
տաւորութիւններ դրաւ պաշտօնէից
վրայ՝ որ Լաբուական Գահակալներու
ատենաքանութիւնները գերազանցեց
և անոնց թերի ոչ համարձակած կամ
չգործադրած խոստումները իր () Գոս-
տափառ բերնով ուխտեց երկրին եւ
ժողովրդեան համար առանց խորու-
թեան կրօնի եւ ազգութեան : Պաշ-
տօնի թուական : Վեհափառ Սուլ-
թանը սկսաւ չէ թէ սովորութիւն մը
մոյնելու համար, չէ թէ օրինակի մը
հետեւելու համար ապագային, չէ
թէ մէկ և վերջին անգամուն համար,
այլ բնագոյն մ'է որ զինքը մեղց
նուիրական զգացում մ'էր որ զինքը

բարձրեց և երկրին աւ ժողովրդեան
անհրաժեշտ պէտքն էր որ զինքը բա-
տիւյեց խոստանալ կատարելու համար
և հրամայել գործադրութիւնը առեւ
նորա համար : Եւս այսպիսի փառա-
ւոր և հոգեկալ չէնքի մը առաջին քա-
լը () Գոստափառ Սուլթանը հանդի-
սաւոր կերպիւ անցեալ տարի զետե-
ղել ետք՝ անաններ հիմա արդեօք այս
չէքը իւր հիմնարկութեան վիճակին
մէջ մնաց մէկ տարուան միջոցին, թէ
պէ յառաջագիւլութիւն մը և տարբե-
րութիւն մը կ'ընչմարութիւն անաններ հի-
մա թէ անցեալ տարուան այն նուի-
րական գագաւթները եւ լուսաւոր խո-
ստումները հետեւութիւն մը և գոր-
ծադրութիւն անեցան, թէ սէ ար-
տասանուեցան միայն ինչպէս որ ա-
վարութիւն է արաստանել Լաբուական
մէջ այն ինչ խորհրդարան մը կ'բաց-
ուի, որ պիտի է ալ հետզհետէ իր
նշանաւորութիւնը կարգաւ և մօրի-
նակ արգարութեան մը կերպարանքը
առեալ : Սակայն մեր բարդատե-
թիւնները պահանջող կերպարանք մը
պէտք չեն յայտնել, մասնելով որ այս
մասին Տաճկաստանի երկրորդ տարե-
դարձն է այս, եւ մեր տէրութիւնը
արգիւնաւոր ընելու և անոր գահա-
ցուցիչ հետեւութիւն մ'արտագրե-
լու համար հարկ է նախ մտածել որ
Տաճկաստանի վիճակը նոյնը չէ ինչ որ
էր Լաբուական վիճակը երբ Վահակալ
ատենաքանելու սովորութիւն ըրին և
և քարծեալ մինչև հիմա արտասանու-
ած հարեւրաւոր ատենաքանութեանց
և խոստումներու մէջ բանադատ մը
թերեւ չառ բաներ գտնէ չ'գործա-
դրուած կամ բարձր թողի եղած :
Սէնք մեր վիճակին մէջ բարդատե-
նեցեալ տարին ներկայ տարուց եւ
() Գոստափառ Սուլթանին առաջին
պտենաքանութիւնը երկրորդին հետ :

ոյն ժամանակ տարբերութիւն մ'ան միջապէս մեր աչքին պիտի զարնէ, և Տաճկաստանի նախկին վիճակին վրայ ներկայ վիճակին բարեբաւութիւնը, և յառաջագիմելու համար առնուած և գործադրելու համար պատրաստուած քայլը, և վերջապէս անոր թէ ներքին և թէ արտաքին ազդեցութեան վարկին և զարգացման յառաջոյն եւ յառաջագէժ վիճակը դիւրաւ պիտի գգանք: Տէրութեան մէջ նոր եւ օգտակար օրէնքներու ձեռք զարնուիլը ուսման և գիտութեան համար հաստատութիւնները, որոնք խոհեմ, բաւիթուն վարչութեամբ և տէրութեան մասնաւոր ինստիտուտ արակոյտ չ'կայ որ պիտի յառաջագիմեն, նոր ճանքաւերու եւ երկաթուղիներու համար մեծ փոխը և բանակցութիւնները, վերջապէս Տաճկաստանի մէջ քաղաքակրթութիւնը եւ յառաջագիմութիւնը գգալի բնելու համար մեծ փափաքը և ջանքը գլխաւոր ապացոյցներ են () գոտափառ և բարեգութ լայսեր բրած պատուական պատենա բանութիւնները մէկ մէկ յառաջաբաններ ըլլալուն քողաքարութեան և յառաջագիմութեան երեւելի գործին: Լայսերական պատենաբանութիւնը մեծապատեանէ բողոքովին հեռի անկեղծ նկարագրութիւնն է իր ներկայ վիճակին, ճշմարիտ պատմութիւնը իր անցեալին եւ հառաւառ սրտովի առաջագրութիւնն է իր ապառնոյն համար: Եւ մէջ երեւածը չէ թէ միայն Սուլթանին տաղանդն է, հապա իր բարեսրտութիւնը, իր անկեղծութիւնը, յառաջագիմելու եռանդը, լուսաւորելու փափաքը և հաւասարութեան սկզբունքը՝ եւ իր բովանդակ ժողովուրդին եւ երկրին բարեբաստութեան եւ զարգացման համար ունեցած մեծ սէրը եւ հաս-

տատ կամքը: Սուլթան Նախը Նիզադինչպէս արդէն՝ չէ թէ միայն բողոք ժողովուրդին անկեղծ սէրը և սրտագին համակրութիւնները և եւ պիտի գրաւէ, այլ և բողոք լայսպիտ առջեւ մեծ համարում՝ մը և վարկ մը ալ աւելի պիտի ստանայ, եւ Սուլթաններու ցանկին մէջ իր անունը թերեւս առաջին տեղը պիտի գրաւէ, վասն զի անոնցս՝ ոմանք եթէ մեծ յաղթութիւններ ըլլին թշնամեաց վրայ եւ քաղաքներ առին, նա ամենէ մեծ թշնամոյն վրայ յաղթանակ տանելու կ'ոքնի որ է յետագիմութիւնը, եւ իր փառաւոր յաղթանակը իր Նախորդաց նման քաղաքներու օտայցումը և պատերազմի աւարը չ'պիտի ըլլայ, հապա տգիտութեան կործանումը, միտքերու լուսաւորութիւնը, երկրին յառաջագիմութիւնը, անխտիր հաւասարութիւնը և անհատական իրաւանց ճշդիւ յարգուիլը և գործադրուիլը: () գոտափառ Սուլթանին նշանաբանը այս է, այս է նոյնպէս ժողովրդեան պէտքը և ակնկալութիւնը: Եւ մին վտահութիւն ունենալով այս երջանիկ օրերը տեսնելու, մեր սրտագին բարեմաղթութիւնները կ'ուզենք առ խորհրդեան թէ մեր բարեգութ լայսեր անգին կենաց եւ բարեբաստութեան եւ թէ իր լուսաւոր խոստումներու, ընտիր գապումներու, եւ իր ձեռնարկած երեւելի գործին կատարման և յաջողութեան համար, եւ կը փութանք լայսերական պատենաբանութիւնը ամփոփ գեաեղել իրաւունքի մէջ ի տեղեկութիւն և յուրախութիւն մեր ընթերցողաց:

() գոտափառ Սուլթանը ի Վուսուլ երթալով՝ Պետութեան խորհրդոյ Նախագահին կարգացած Տէրութեան միամեայ գործողութեանց նը-

կատմամբ տեղեկագիրը լեց :

Լհաւասիկ Սուլթանին ըրած ա տեհաքանութիւնը սոյն տեղակագրին կարգացուելէն անմիջապէս ետքոյ :

« Կարգացուած տեղեկագիրը ար « դէն կ' յայտնէ վարչութեան տար « բեր ճիւղերու մէջ կարեւոր նորո « գութանց նշնակէս երկրին զարգաց « ման , հարստութեան աւելնալուն , « ազգին նիւթապէս , բարոյապէս եւ « մտաւորապէս յառաջդիմելու քայն « և տարբեր դատարանները վերանա « բոգելու եւ բարեկարգելու նպաւ « տող օրէնքներ և կանոններ հասաա « տուած ըլլալը :

« Տարակոյս չ'կայ որ եթէ այս ա « բէնքները և կանոնները ճշդիւ գոր « ծադրուին , եւ մէկ կողմէ փորձով « տեսնուած թերութիւնները լցուե « լով՝ միւս կողմէ նշնակէս օգտակար « եւ հարկաւոր դատուած օրէնքներ « ու կանոններ հաստատուին՝ տարա « կոյս չ'կայ կ'ըսեմ որ տակաւ առ տա « կաւ երկիրը կարող չ'ըլլայ յառաջա « դիմուեւ երազարակութեւն աստիճա « նին հասնիլ , որոյ իրաւունք ունի փա « փագիր և մեր կայսրութեան ծախու « թիւնը և մեծութիւնը համեմատա « բար չ'աւելնան : Պետութեան խար « հուրը մասնաւորապէս այս ար « դիւնքին հասնելու նպատակաւ կազ « մուած ըլլողով՝ հաճութեամբ է որ « անոր յանձնած մեծ պարտաւորու « թեանս եւ կարեւոր պաշտօնին ըաւ « գործադրուած ըլլալը կը տեսնեմ , և « բարձր գոհունակութիւնս կ' յայտ « անեմ անոր արդէն արտագրած պտուղ « ներուն վրայ , որոնք երկրին համար « ապագայ արդիւնքը ապահովելու եւ « րաշխաւորութիւն մի են , նշնակէս և « իր հետեւելիք ճանքուն մէջ անընդ « հատ քայլերու ջանից՝ համար : Լ'ն « ցեալ տարի մեր ջանքերը պատկող

« յաջողութիւնը մեզ հաւատեց թէ « մեր իրաւունքները կտտարեւապէս « ճանչցուած եւ յարգուած են ամեն « տեղ , և այս պարագայիս մէջ բարե « կամ՝ և դաշնակից տէրութեանց ա « ջակցութիւնը անգամ մի եւս զմեզ « ապահովել իրենց մեր վրայ ունեցած « բարեւեղ զգացմանց վրայ : Լ'յս ամե « նը մեր յայտնած չափաւորութեան , « եւ եղած դաշնագրութեանց եւ մի « ջաղային իրաւանց պահանջումն « րու համակերպելով միշտ՝ ընդհա « նուր խաղաղութիւնը հաստատ պա « հելու համար ըրած անընդհատ ջան « քերնուս արդիւնքն է :

« Լոյնպէս ասկէ ետք , մեր յարա « տեւ ջանքը պիտ'ըլլայ մեր իրաւունք « ները պարգել և անեղծ պահել , ինչ « պէս մինչև հիմա՝ նշնակէս եւ ասկէ « ետք հաստատուած դաշնագրութեց « ճշդիւ ու շաղիւր ըլլալ , և բարեբաղ « դաբար օտար տէրութեանց ու մեր « կառավարութեան մէջ եղած բարե « կամութեան եւ ազէկ յարաբերու « թեանց կապերը և եւս սեղմել :

« Կրիտիկ կղզւոյն խաղաղիլը և ա « անոր մէջ ապահովութեան և անդոր « րութեան բոլորովին վերահաստա « տուիլը արդէ շնորհ մը եղաւ մեզ « համար Լ'մեծակարողին կողմէ : Լ'յս « առ թիւ երջանիկ կ'սեպեմ ինքզինքս « իմ գոհունակութիւնը յայտնել բա « նակի , կղզւոյն իշխանութեանց և բը « նակչաց հնազանդ մասին խողաղու « թիւնը վերահաստատելու համար Ը « րած անխոնջ ջանից և մեծ ծառա « յութեանց համար : Սուտի հրապա « բակաւ կ' յայտնեմ և կ'ուզեմ որ այս « կղզւոյն զարգացման և յառաջագի « մութիւնը ապահովելու համար եւ « ղած կանոնագրութիւնները եւ օր « էնքները և վերջին գէպքերու ժամա « նակ բնակչաց կրած տառապանքին

« հասուցում ըլլալու հաւարձ հաւա-
 « տարմաբար և անվերջ պարծազրուին
 « Վրէն ատեն, մանաւանդ ներ-
 « կոյ դարուս մէջ, երկրի մը քաղաքա-
 « կրթութեան և զարգացման և նոյն
 « իսկ անոր կառավարութեան ու ժին
 « և մեծութեան հիմը իր վարկին վե-
 « բահաստատութեան և յաջողութեան
 « մէջ կ'կարանայ: Նոյնպէս այս պարա-
 « գայիս մէջ անգամ քանի մի տարիէ
 « ի վեր քահանայութիւն արդիւնքներ
 « ձեռք ձգուած ըլլալը հաստատելու
 « երջանկութիւնը ունիմ: Եւ ստու-
 « գիւ եթէ մեր ներկայ վարկը ասկէ
 « ժամանակ մը առաջ եղածին հետ
 « բաղդատուի՝ երբ ցաւալի պարա-
 « գաներու ազգեցութենէ անվատա-
 « հաւթիւն մը գոյացած էր կառավա-
 « րութեան վարկին վրայ, իրաւայի
 « յառաջագիմութեան մը գոյութիւ-
 « նը անմիջապէս զգալի պիտի ըլ-
 « արայ: Եւ երջանիկ արդիւնքը յայտ-
 « նի կերպիւ եկամտից հաւաքումին
 « յաւաքոյն եղանակ մը տայերնուս,
 « ծախուց մէջ տիրած քարեկարգու-
 « թեան և խնայողութեան, մեր յան-
 « ձըն առած պայմանները անկեղծ
 « լինէ Զգիւ կատարելուս, և վեր-
 « ջուպէս վաճառականութեան և ա-
 « բուհատի յառաջագիմութեանց եւ
 « քարեշէտութեան արդիւնքը եղող
 « տէրութեան եկամուտները աւել-
 « նալըն հետեւանքն է:
 « Անհուած Զմարտութիւն մ'է
 « որ ինչպէս անհատական յաջողու-
 « թիւնը և յառաջագիմութիւնը ծա-
 « խուց համար ալ նոր դուռ մը կ'ըս-
 « նայ՝ ճիշդ մի և նոյն է նաև ազգե-
 « րու համար: Իմ հաստատ կամքը և
 « փափաքն է տեսնել որ մեր կառա-
 « վարութիւնը այս վերջին տարիներու
 « երջանիկ փորձառութենէ օգուտ քա-
 « ղելով այն վերանորոգութեանց և

« խնայողութեան ճամբուն մէջ յարա-
 « տեւէ և ելլամտից արեկան ծը-
 « բաքիրը ժամ առաջ հրատարակէ,
 « ինչպէս արդէն կ'պատրաստուի իւր-
 « զպարկրթութեան ճամբուն մէջ ազ-
 « գի մը յառաջագիմութիւնը որչափ
 « որ իրանայ՝ իր պէտքերն ալ անոր
 « հետ մեկտեղ կ'աւելան: Եւսպէս
 « ասկէ քստն կամ երեսուն տարի ա-
 « ռաջ երկրի մը ցամաքային և ծովա-
 « ին ոյժը պահելու բաւական եղող
 « գումարները՝ այսօր իր զինուոց հա-
 « մար քոյացած ծախքին հապիւ թէ
 « մէկ հինգերորդ մասն կրնան բա-
 « ւել: Եւ ան զի գիտութեան յառա-
 « ջագիմութիւնը ան ատենէ ի վեր
 « այնպիսի աւելիւ գիւտեր ստեղծեց՝
 « որ ամեն խելացի նախատես և իր իրա-
 « ւունքները ու անկախութիւնը պահ-
 « պան լու. նախանձախնդիր կառավա-
 « րութիւն պարտաւոր է իր կարողու-
 « թեան և վիճակին ներածին չափ ա-
 « նոյնմով պատրաստուիլ: Եւկէց կը
 « հետեւի որ տէրութեանց ներկայ
 « ծախքերը ատեն մը եղածներուն հետ
 « ալ չեն կրնար բաղդատուիլ:
 « Իսրեբաղդաբար հաստատկաց
 « հարստութեան յառաջագիմելը, որ
 « նոյնպէս գիտութեան յառաջագի-
 « մութեան արդիւնքն է, եկամուտի
 « և ծախուց մէջ հաւասարութիւն մը
 « կ'հաստատէ, և երբ ազգային եկա-
 « մուտները բաւական չեն ըլլար պակա-
 « սը լեցնել ան ատեն վարկը կ'լեցնէ:
 « Եւսոր համար ամբողջ կառավա-
 « րութեան մը մէջ յառաջագիմութե-
 « թիւնը և քարեկարգութիւնը ան-
 « կարելի կ'ըլլայ՝ եթէ այս կատարե-
 « լութիւնները վարչութեան տարբեր
 « ճիւղերու եւ մասերու մէջ չ'լծա-
 « փանցեն: Իւստի վարկին հիմը ժո-
 « ղովորդեան զարգացումը և հարստու-
 « թիւնն է. աստիք իրենց կարգին եր-

« կրապորտութեան , վաճառականութեան և ճարտարութեան ըրած յառաջագիմութեանց արգիւնքն են . այս յառաջագիմութիւնը ուսմանց և գիտութեանց ժողովրդեան մէջ ծաւալելու , առն որական գործառնութեանց համար մատակարարութեան գիւրութեանց , հաղորդակցութեան միջոցները հաստատուելուն և շատ նախն , քոյսցած հարստութիւնները ինչպիսի և հմուտ կերպիւ գործածուելուն մէջ կ'իյայանայ , և այս ուսինը հառասարակէս արգիւրութիւններու և ամեն մէկու շահները , և իրաւունքները պաշտպանելու վտառահաւթեան արգիւնքին հետ սերտիւ կ'ապուած են : Ար անցեալը ճանչող եւ ներկայ վիճակնու տեղեակ խելացի և ողջամիտ անձինք մեծ յառաջագիմութեան մը ձեռք բերուած ըլլալը չեն կրնար ուրանալ : Այս ամենայնիւ այս յառաջագիմութիւնը պէտք է գրգէ մեզ որպէս զի մեր ջանքերը կրկնապատկենք մի և նոյն ճամբուն մէջ : Առանց ունիարկութիւննիս ետին դարձնելու , մեր տեաութիւնը հաստատենք շարունակ այն ճամբուն վրայ որու մէջ պէտք է քալենք քաղաքակրթեալ մեծ տեաութեանց բարձրութեան հասնելու համար :

« Աւստի առանց խտրութեան աղգի կամ կրօնի , Պետութեան խորհրդոյ անդամները նոյնպէս և լայն սրութեան բոլոր միւս Պաշտօնատարները կ'յորդորեմ սրտագին որ ինքզինքին մի և նոյն հոյրենեաց զաւակները և մի և նոյն կառավարութեան անդամները համարելով այն սկզբանց ոգւոյն . համեմատ զոր հիմա ձեզ յայտնեցի աշխատին միաբան երկրին օգտին և բարեյուսութեան համար , և մինչեւ մեր յառաջ

« ջորդ տարեկան ժողովը կ'ուզեմ որ , նորանոր վերանորոգումներ շարունան , կուին իրանալ և կարելի եղածին չափ յառաջագիմութիւններ ձեռք բերուիլ : Արքեպիսպոս համագումար ըլլալով որ երկրի մը մէջ եթէ արդարաւթութիւնը աղէկ կ'արգագործուած և օրէնքները աղէկ գիտուած չ'ըլլան , անհատական իրաւունքը կատարելաբար սպահովուած չ'ըլլալ , ուստի մասնաւորապէս և յատկապէս պատուէր տուած եմ որ ժողովն անհանձնեց համաձայն մեր տուր օրինաց արամագործութիւնները յատկա դատագրի մը մէջ ամփոփուին , քառարաններու վերակազմութիւնը և բարեկարգութիւնը ըմպեն , և լայնութեան ամեն օրէնքները ճշգիւ և հաւաքտարմութեամբ գործադրուելու համար անխոնջ ջանագիր ըլլան :

« Արքեպիսպոս , անցեալ տարի մի և նոյն առթիւ ձեզ խօսածիս հաճաճայն , կ'իմարտիմ որ հասարակաց հայրենիքին երջանկութեան , բարեյուսութեան և փառաց համար առանց մէկը իր բոլոր ջանքը նուիրեն :

Պարսպ կը համարենք օրագրիս մէջ զեմեղել իշտառնէ պատուական լրագրի հետեւեալ շահաւէտ առաջարկութիւնն : Ըստ բաղձանաց Արգոյ խմբագրին մեր բանիմաց ազգայնոց ուշագործութիւնը և գործակցութիւնը խնդրելով :

ՀՐԱՅԱՆԳԻՉ ԱՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՍՁՍԵԳՈՒԹԻՒՆ

Արգիւնս ներայ վէճիլ բարեկարգեալ համար կրնանք բան մը ընել :

Այս և այս չէ թէ գանգատուելով , չէ թէ բողբելով , չէ թէ գաղ